

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Cur fideles, & præcipuè prædestinati appellentur signati. Sectio VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Christiana
mulieris ca-
pitula opera
Iberi fidem
recipiunt.

Socrates.
Theod. &
aliq.

gentes, Christianismum receperunt, Celtaeque, & Galatae, qui extremi ad Oceanum commo-
rantur, & Gothi, & quotquot illis vicini sunt, olim ad ripas Istri fluminis Christiana fidei
participes facti ad vitam sunt mansuetiorem, ac rationi magis consentaneam mutati. Sub hoc
autem imperio & Iberi Christum agnouisse feruntur: est ea gens barbara, & bellicosissima,
& ultra Armenios ad Arcton habitans: opera autem Christiana, & captiua cuiusdam
mulieris factum est, ut patriam superstitionem contempserint. Quod postquam fuisse com-
memorat Sozomenus, addit cap. 7. Ad hunc modum Iberi Christum cognouerunt. Po-
stetia vero ad vicinas quoque gentes doctrina Christianorum peruenit, & incrementum accepit.
Armenios ante Christianam fidem recepisse audiui: fertur enim Tiridates, qui genti Arme-
niorum praerat, occasione stupendi cuiusdam miraculi, quod domi sua diuinitus contigerat si-
mul & ipse ad Christum fuisse conuersus, & cunctis subditis, ut eandem similiter religionem
amplecterentur, praecepisse. Haec Sozomenus: idemque referunt Socrates lib. 1. cap.
16. Theodoretus lib. 2. cap. 6. & alij. Atque haec factis esse videntur, ut perspectum
sit, quanto iure praesens visio ad Constantini tempora referatur, sub quo finitis
superiorum persecutionum turbinibus, & eorum, qui tunc temporis Romanum
Imperium obtinebant, tyrannide compressa Christiana religio usque adeo floruit,
fidei que ad extrema usque sola terrarum propagata est: id quod vaticinati per-
git Ioannes commemorata infinita propemodum hominum multitudine, qui
tum ex Iudaeis, tum vel maxime ex gentibus Christi fidem receperunt, quod iam
explicare aggredimur.

Cur fideles, & praecipue praedestinati appellentur signati.

SECTIO VI.

I Docuit Ioannes Angelum illum ascendentem ab ortu solis clamasse quatuor
Angelis, quibus datum erat nocere terrae & mari: Nolite nocere terrae, & mari,
neque arboribus, quo ad usque signemus seruos Dei nostri in frontibus eorum: tunc vero audiuisse
se numerum signatorum, videlicet centum quadraginta quatuor millia ex omni
tribu filiorum Israel: ex omnibus vero gentibus, populis, & linguis innumerabi-
lem signatorum multitudinem. Cum vero in superioribus docuerimus per eius-
modi signatos, fideles, qui fidem Christi receperunt, accipiendos esse: illud nunc
explicandum superest, cur signati nuncupentur.

- II.** Primum igitur omnes in vniuersum fideles appellantur signati ratione fidei,
quae signaculum dicitur 2. ad Timoth. 2. Firmum autem fundamentum Dei stat ha-
bens signaculum hoc. Dicitur autem fides signaculum, primo quia per fidem obli-
gnat Deus sua promissa, quae ratio est D. Ambrosij in commentariis epistola-
citata. Fundamentum Dei fides est, quae continet, quae promittit Deus, quae fides
non poterit infringi perfidorum, & haereticorum commentis: signaculum enim
promissionis Dei fides nostra est, quae firmat Dei verba. Secundo appellatur fi-
des signaculum, quia est nota quaedam, & velut tessera, qua fideles à non fideli-
bus discriminantur: quam rationem affert D. Gregor. lib. 29. Moralium cap. 2.
vbi de fide intelligit illud Canticor. 8. Pone me ut signaculum super cor tuum. Et lu-
culentiùs D. Augustinus: signate, inquit, est signum rei inponere: cuiuscumque
enim rei ponis signum, ideo ponis, ne confusa cum alijs à te non possit agnolci.
Vnde & Pater Christum signauit, Ioan. 6. id est, proprium quiddam illi dedit, ne
ceteris comparatur hominibus iuxta illud Psalm. 44. Vnxit te Deus, Dentus oleo
latitia praesortibus tuis. Hoc sensu dixit Paul. 2. ad Corint. 1. Qui unxit nos Deus,
qui & signauit nos, & dedit pignus spiritus in cordibus nostris. Et ad Ephes. 1. In quo
& credit.

Et credens signatus es spiritu promissionis sancto, &c. 4. Nolite contristare spiritum sanctum Dei, in quo signati estis in die redemptionis: atque eandem ob causam in baptismo character in anima imprimitur quasi nota distinguens fidelem ab infideli.

Deinde dicuntur fideles signati in frontibus, signo videlicet crucis propter fidei confessionem, de qua non debent erubescere. In cuius rei figuram Ezechielis nono præcepit Deus homini vestito lineis, qui Christum representabat, ut signaretur signo T in frontibus virorum gementium, ut iis à percussoribus Angelis pareretur: eo enim tempore T littera Hebraica habuit perfectam figuram crucis. Idem quoque fuit expressum Exodi 12. ubi iubetur sanguis agni occisi poni super utrumque postem, & superliminare, quoniam ut interpretatur Rupertus lib. 2. in Exodum, sanguinem Christi in superliminibus domorum ponimus, cum crucem passionis illius in fronte portamus. Erant autem notæ sanguinis tres, duæ in utroque poste, & una in superliminari, quia in nomine Trinitatis baptizatur, ut vult Rupertus. Quamquam id mysterium possumus etiam referre ad tres animæ potentias, quæ debent Christi sanguine notari. Vnus ex signatis in fronte erat Paulus, qui dicebat ad Rom. 1. Non erubescio Evangelium: imò & de Ecclesia vniuersa dicitur Cantic. 4. Licet fragmen mali punici, ita gena tua absque eo, quod intrinsecus later. Quem locum expendens Beda in Commentariis super cap. 6. Cantic. Genas, inquit, habet sicut malum punicum, quia anima fidelis non erubescit passionem sui redemptoris vel confiteri verbis, vel factis imitari, sed postposita omni verecundia, & confusione palam proclamare delectatur: Mibi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Iesu Christi. Rectè autem additur, absque occultis tuis, seu absque eo, quod intrinsecus later: quia sicut cortex mali punici solum quidem ruborem foris ostendit, sed multa interius grana, quibus exuberat, occultat, ita anima Deo deuota, ac salubriter verecundia virtute quidem vniuersa crucis suadet se per omnia tueri, sed sub eiusdem crucis signaculo plura virtutum genera, quæ foris minime apparent, continet. Hæc Beda. Nec verò quæpiam moueat, quòd gena sponsæ rubicunda, & punice dicantur, qui color verecundiam videtur indicare: etenim is color non est pudoris, sed amoris, quo sponsa in ipsamet animosa fidei confessione rubet.

Denique prædestinati præcipuè signati appellantur, eo quòd non solum fidei, sed etiam amoris, & charitatis notam impressam animo habent: quam ob causam dicuntur signati Christo tanquam signaculo in corde, & in brachio: ad huiusmodi enim sigillationem sponsam sponsus inuitat, cum ait Cantic. 8. Pone me ut signaculum super cor tuum, ut signaculum super brachium tuum: quemadmodum eleganter explicauit D. Ambrosius libro de Isaac, & anima cap. 8. Signaculum, inquit, Christus in frõte est signaculum in corde, signaculum in brachio: in frõte, ut semper confitemur, in corde, ut semper diligamus, in brachio, ut semper operemur. Plerique existimant eo loco Cantic. commendari sponsæ ab ipso suo memoriam, ut eum tanquam signum auro, aut gemmæ incisum in pectore, & brachio gestet: quemadmodum etiam Dominus Hebrais præcepit Exodi 13. Erit quasi signum in manu tua, & quasi monumentum ante oculos tuos. Alij volunt postulare ipsam à sponsa, ut seipsum rebus omnibus anteponat: solent enim sponsæ monumenta quædam aurea, & elegantia ab amans accipere ad memoriam absentium excitandam. Nò defunt etiam, qui existimant, illud sponsæ commendari, ut cordis sui arcana, & secreta soli ipso aperiat: solemus enim sigillo obsignare, quæ abscondita, & arcana esse volumus. Sed possumus tamen eo loco per signaculum etiam imaginem accipere, quemadmodum sumitur Ezech. 28. Tu signaculum similitudinis, perfectum decore: ubi ad litteram sermo est de Lucifero, iuxta quam acceptionem postulat sponsus

Ephes. 4. 30.

III.
Crux signaculum fidelium.
Ezech. 9.

Exod. 12.
Rupert.

Rom. 1. 16.
Cantic. 4. 3.
Beda.

III.
Prædestinati fidei, & charitatis notam habent.
Cantic. 8. 6.
D. Ambros.

Exod. 13. 9.

Ezech. 28. 11.

ab sponsa, ut seipsum tanquam imaginem, quam assidue conspiciat, & contempletur, in corde imprimat per amorem, & in brachio per actionem. Denique Aggæi 2. dicitur *Zorobabeli*, quatenus Christi figuram referebat. *Ponam te quasi signaculum*: sic enim eum locum interpretatur D. Hieron. *Hunc*, inquit, (scilicet Christum) *signavit Deus Pater Ioann. 6. & ipse est imago Dei invisibilis, & forma substantiæ eius ad Hebræos 1. ut quicumque crediderit in Deum, hoc quasi annullo consignetur.*

Agg. 2. 14.

D. Hieron.
Ioan. 6.
Heb. 1. 3.

Cur duodecim millia signati ex singulis tribubus nominentur.

SECTION. VII.

I. **I**am supra ostendimus, quæ sequuntur de numero signatorum tam ex Iudæis, quam ex gentibus, propagationem Ecclesiæ significare. Igitur numerum signatorum ex omni tribu filiorum Israël ait Ioannes fuisse *centum quadraginta quatuor millia*, id est, duodecim millia ex singulis tribubus: quemadmodum deinde sigillatim commemorat. Ponitur verò certus numerus fidelium conuerforum ad fidem ex Iudæismo, ut eorum paucitas exprimat: etenim paucissimi fuerunt coparatione eorum Iudæorum, qui Christum non receperant, tum eorum, qui ex gentibus crediderunt, de quibus mox subiungit: *Post hæc vidi turbam magnam, quam adnumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, & tribubus, & linguis.* Ita quæ duodecim millia ponuntur ex singulis tribubus Israël, nõ quòd duodecim millia tantum crediderint, sed ut significetur certum fuisse, id est, non ita magnum numerum fidelium ex Iudæis comparatione aliorum, posito videlicet numero certo pro incerto, ut sæpe aliàs.

Paucissimi
salvatur præ
91, qui dam-
nantur.

II.

Gen. 22. 17.

Euseb. Cæs.
Pauci ex Iu-
dæis in Chri-
stum credi-
derunt.

Matth. 5. 14.

D. August.
Hier. 3. 14.
Rabbi Sa-
mai.

Esa. 10. 22.

D. August.

Esa. 8. 14.

Quod igitur pauci ex Iudæis credituri essent in Christum, multa docent scripturæ sacræ testimonia. Primum habetur Genes. 22. ubi Deus ad Abraham ita loquitur. *Multiplicabo semen tuum sicut stellas cæli, & sicut arenam, quæ est in litore maris.* Quo loco, ut vult Eusebius Cæsariensis lib. 2. demonstrationis Euangelicæ cap. quadragesimo, nomine stellarum Iudæi conuersi ad fidem intelliguntur, quæ paucissimæ sunt, comparatione granorum arenæ maris, per quæ Iudæi perfidi significantur. *Cum duo*, inquit, *sint quæ Abrahæ Deus respondens promissit de ipsis, qui ab illo oriuntur erant, unum quidem, quòd futuri essent sicut stellæ cæli; alterum vero, quòd tanquam arena maris: Dei quidem amici, quales fuerunt illi veteres & Propheta, & Saluatoris nostri Apostoli, quibus ipse illud testimonium exhibuit, Vos estis lux mundi, luminibus cælestibus ipso splendore comparantur, reliqui verò terreni scilicet, atque in humanum spectantes arenæ similes habentur: quæ multitudo multo maior est, & desertibitur peritura: quo eodem sensu locum intellexit D. August. homilia 48. Secundum Hieremiam 3. *Assumam vos unum de civitate, & duos de cognatione, & introducam vos in Sion.* Quem locum expendens Rabbi Samai (ut auctor est Galatinus lib. 9. de arcanis Catholicæ veritatis capite secundo) docet alludi ad egressum filiorum Israël ex Ægypto, & ingressum in terram promissionis: siquidem ex infinita illa multitudine, quæ egressa fuit ex Ægypto, duo tantum, id est, Iosue, & Caleb ingressi fuerunt in terram Chanaam. Simile igitur quædam prædicitur à Hieremia futurum tempore Messie, quòd paucissimi Iudæorum eum essent recepturi, & in cælestem illam terram promissionis ingressuri. Tertium habetur Esaiæ 10. *si fuerit populus tuus Israël quasi arena magis, reliquia conuertentur ex eo, id est, paucissimi, quemadmodum interpretatur D. Augustinus libro questionum in Genesim, questione 148. Quam eandem ob causam Messias futurus erat lapis offensionis, & petra scandali domui Israël: sic enim habes Esaiæ octauo. *Erit in lapidem***